

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
-УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ-
Број:323-07-10339/2009-05
Датум: 29.12.2009. године
Београд

На основу члана 48 став 1 Закона о државној управи („Службени гласник РС“ број 79/05 и 101/07) а у вези са чл. 69 и 72 Закона о безбедности хране („Службени гласник РС“ број 41/09)

Директор Управе за ветерину, доноси

И Н С Т Р У К Ц И Ј У
О СЛУЖБЕНИМ МЕТОДАМА УЗИМАЊА УЗОРАКА ЗА МОНИТОРИНГ И
ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР ХРАНЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ

1. Овом инструкцијом се усмерава спровођење низа планираних активности (мониторинга), које се односе на праћење или мерење, како би се добио увид у правилну примену прописа, ради заштите безбедности хране за животиње.

2. Поједини изрази употребљени у овој инструкцији имају следећа значења:

„службена контрола“ значи сваки облик контроле коју надлежни инспектор спроводи са циљем верификације у складу са прописима о храни за животиње;

„верификација“ јесте проверавање прегледом и разматрањем објективних доказа, да ли су утврђени услови задовољени;

„узимање узорака за анализу“ јесте узимање хране за животиње или било којих супстанци укључујући и оне из околине које су важни за производњу, прераду и дистрибуцију хране за животиње, како би се анализом верификовало спровођење прописа о храни за животиње.

3. Службена контрола се спроводи редовно, на основу анализе ризика и са одговарајућом динамиком, узимајући у обзир:

- утврђене ризике повезане са животињама, храном за животиње и пословањем са храном за животиње;
- документацију о ранијем поступању субјеката у пословању са храном за животиње у складу са прописима о храни за животиње;
- поузданост провера самоконтрола које су већ спроведене;
- информације које би могле указивати на неусклађеност.

4. Службена контрола се спроводи без претходне најаве, осим у случајевима када се спроводи ревизија (о чему се претходно обавештава субјекат у пословању храном за животиње) и то у свим фазама производње, прераде и дистрибуције хране за животиње.

Службене контрола мора укључити и пословање храном за животиње, употребу и складиштење хране за животиње, као и било који други процес, материјал, супстанцу, активност или поступак, укључујући и превоз који се односи на храну за животиње.

5. Службена контрола се може спроводити и насумично.

6. Приликом спровођења службене контроле мора се осигурати непристрасност, квалитет и доследност контроле на свим нивоима.

7. Инспектори који обављају службену контролу морају бити обучени за стручно обављање службене контроле на доследан начин, бити континуирано додатно обучавани и сарађивати на мултидисциплинарном нивоу.

8. Обука мора обухватити следећа подручја:

- 1) различите технике надзора, као ревизија, узимање узорака и инспекција;
- 2) поступке контроле;
- 3) прописе о храни за животиње;
- 4) различите фазе производње, прераде и дистрибуције, као и могуће ризике по здравље људи, и према потреби, здравље животиња и биљака, као и околине;
- 5) процену неусклађености са прописима о храни за животиње;
- 6) опасности при производњи хране за животиње;
- 7) процену примене поступака НАССР-а;
- 8) пограме којима се осигурава квалитет субјекта у пословању храном за животиње и њихову процену;
- 9) службено сертификавање;
- 10) прописане поступке и спровођење службених контрола.

9. Службену контролу инспектори морају обављати са високим нивоом транспарентности, што подразумева објављивање свих релевантних информација.

10. Информације до којих се дошло у току обављања службене контроле, а које се по својој природи у одређеним оправданим случајевима сматрају службеном тајном, у складу са посебним прописима, не смеју се објављивати.

11. Службена контрола се спроводи у складу са документованим процедурама, које морају садржати информације и упуства инспекторима који је спроводе, укључујући, између осталог:

- 1) организацију;
- 2) циљеве;
- 3) задатке, одговорности и дужности особа које спроводе службене контроле;
- 4) поступак узорковања, методе и технике контроле, тумачење резултата и одлуке које из њих произлазе;
- 5) програм мониторинга и надзора;
- 6) мере које треба предузети по споровођењу службених контрола;
- 7) верификација метода узорковања, начина анализе и тестова којима се открива степен искоришћења, селективност, линеарност и остали критеријуми одабрани према потреби.

12. Субјекат у пословању храном за животиње мора омогућити надлежном инспектору

приступ зградама, просторијама, уређајима или другој инфраструктури, као и приступ документацији коју чувају субјекти у пословању са храном за животиње.

13. О свакој спроведеној службеној контроли води се записник у који се уписује следеће:
- опис сврхе службене контроле;
 - контролне методе које су примењене;
 - резултати службене контроле;
 - радње које субјекат у пословању храном за животиње треба да предузме (када је то потребно).
14. Примерак записника доставља се субјекту у пословању храном за животиње.
15. Службена контрола спроводи се коришћењем прикладних контролних метода и техника као што су мониторинг, надзирање, верификација, ревизија, инспекција, узимање узорака и анализа.
16. Службена контрола мора укључити, између осталог, следеће активности:
- 1) **преглед и испитивање** било којег контролног дела, којег је успоставио субјект у пословању храном за животиње, и добијених резултата;
 - 2) **инспекцију** следећег:
 - (а) постројења субјеката у пословању храном за животиње, укључујући њихово окружење, објекте, опрему, уређаје и машине, превоз као и саму храну за животиње;
 - (б) сировина, састојака, помоћних додатака у производњи као и осталих производа који се користе у преради и производњи хране за животиње;
 - (в) полупрерађених производа;
 - (г) материјала и предмета који долазе у непосредан додир са храном;
 - (д) производа и поступака за чишћење и одржавање, као и пестицида;
 - (ђ) означавање, презентација и рекламирање;
 - 3) **контролу хигијенских услова** у пословању храном за животиње;
 - 4) **процену поступака** добре произвођачке праксе, добре хигијенске праксе, и састава анализе опасности и критичних контролних тачака – HACCP, при чему треба водити рачуна о водичима који су израђени у складу са прописима о храни за животиње;
 - 5) **преглед писане документације и других облика евиденције** које би могле бити од важности при процени усклађености са прописима о храни за животиње;
 - 6) **разговоре** са субјектима у пословању са храном за животиње и њиховим особљем;
 - 7) **очитавање** забележених вредности на мерним инструментима субјеката у пословању са храном за животиње.
17. Начин узимања узорака и аналитичке методе које се користе код службене контроле морају да задовоље одредбе посебних прописа или инструкција.
18. Валидација аналитичких метода може да се спроведе у појединим лабораторијама према међународно признатом протоколу.

19. Критеријуми ефикасности за опис аналитичких метода, кад год је то могуће, јесу:

- тачност
- примењивост (врста узорака и распон концентрације);
- границе откривања;
- прецизност;
- поновљивост;
- обновљивост;
- степен искоришћења;
- селективност;
- линеарност;
- остали критеријуми одабрани према потреби.

20. Начин узимања узорака и аналитичке методе, укључујући потврдан и референтан метод које ће се користити у случају спора, поступци валидације метода, критеријуми који се користе, параметри анализе, поузданост мерења, као и правила тумачења резултата, могу бити у складу са посебним поступком Европске комисије.

21. Субјекат у пословању храном за животиње, чији су производи предмет узимања узорака и анализе, има право да затражи додатно стручно мишљење. Захтев за додатно стручно мишљење не одлаже предузимање хитних мера у случају изненадне опасности.

22. У случају захтева за додатним стручним мишљењем мора се осигурати довољан број узорака, осим у случају лако кварљивих производа или врло малих количина расположиве супстанце.

23. Узорак мора бити обележен на прописан начин, тако да се осигура његова целовитост и подобност за предвиђене анализе.

24. Одредбе ове инструкције не искључују примену посебних прописа о верификацији ефикасности службених контрола, предузимању корективних мера када је то потребно, и према потреби ажурирање документације.

25. Ова инструкција примењиваће се од дана објављивања на интернет презентацији Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

26. Инструкција објавити и на огласној табли Управе за ветерину.

ДИРЕКТОР

др Зоран Мићовић

